

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szenlyörgy-tér) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, azontúl 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZERDA / JANUAR 18

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 14. SZÁM

Scotus Viator

ismét megszólalt. Cikkét irt a régi osztrák és magyar monarchiáról és annak jelenlegi utódállamairól. Foglalkozik a kisebbségi kérdéssel és ő is úgy találja, hogy ezeknek még vannak olyan jogaik, melyek teljesítésre várnak. Bolsevizmus fenyeget — írja többek között — Oroszország részéről és fascizmus Olaszország részéről. Két egymásnak teljesen megfelelő politikai rendszer ez, mert mindkettő ellensége azon politikai szabadságeszmének, a melyeket Nyugateurópa az emberek veleszületett jogainak ismer. Az osztrák-magyar monarchia bukása a legnagyobb politikai esemény, ami a nagy római birodalomnak a Krisztus utáni 476 évben bekövetkezett bukása után történt. Hallatlan dolog, hogy olyan nagy hatalom mint volt a Habsburgok uralma, dinasztikus tekintélyének és katonai erejének zenitjén összeomolhatott. Azt azonban nem lehet és nem szabad mondani, hogy a monarchiát a szövetségesek rombolták össze. Ellenkezőleg, saját sulya nyomta agyon. Ezekilencszáztizennyole októberében összeomlott mint a kártyavár. Az egykori osztrák-magyar monarchiának 51 millió lakosa volt, a mai kiantántnak pedig 43 millió. Ezután áttér az optánkérdésre és a békeszerződések revíziójára. Álláspontja a régi ebben a két kérdésben. A békeszerződések jók és helyesek, azoknak revíziójára gondolni sem szabad, míg az optáns kérdés nem egyéb, mint a magyar latifundiumtulajdonosoknak reakciós törekvése. A kisebbségek kérdéséről ezekután a következőket mondja: Minél közelebről vizsgáljuk ma ezt a problémát, annál inkább világossá válik, hogy a békeszerződések revíziójának politikája csak a fajok harcának és versengésének nagyobbodására vezet. A reális áthaladás egyetlen módja a kisebbségek részéről panasszal töltik el, megszüntettesenek. A faji kisebbségek kérdése nemzetközi kérdés s egyetlen álam, legyen az kicsi vagy nagy, nem jogosult arra, hogy a kisebbségek sorsát belügynek tekintse. Viszont az is igaz, hogy a népszövetség addig semmit sem tett annak érdekében, hogy a kisebbségek jogait az államok respektálják. A továbbiakban elmondta Scotus Viator, hogy Genfben bürokratikus tendenciák tolokodnak előtérbe. Hang-

súlyozottan kéri, hogy a kisebbségeket érintő ügyeket pontosan, azzal a precizitással vegyék tárgyalás alá, mint a minővel egy-egy népszövetségi mandátum ügyét tárgyalják le. Adják meg

ezeknek a kérdéseknek legszélesebb körű nyilvánosságot. Ne bizottságokban, hanem a plénum előtt is tárgyalják. Mert, bármi történjék is, a kisebbségek jogainak Genfben való biztosí-

tása többet ér, mint a békeszerződések revíziójára vonatkozó bármilyen agitáció. Scotus Viator részéről minden esetre haladás, hogy egyáltalában elismeri a mai kisebbségeket.

Öngyilkos lett Székely Viola temesvári ismert uriasszony, aki üzleti vállalkozá- saiban tönkrement és családjától távol eldobta magától az életet Tragédia a szállodában

Temesvár, január 17.
Tegnap délután a brailai sziguranecától távirati értesítés érkezett a temesvári sziguranecához. A távirat amelyet B i e i o l a sziguranecafőnök vett át, a következőket tartalmazta: Székely Viola temesvári lakos ma reggel a brailai France szállóban öngyilkosságot követett el és meghalt. Kérjük, hogy az esetről értesítsék az öngyilkosnak Temesvárott tartózkodó hozzátartozóit.
A szükszavu hivatalos távirat egy temesvári uriasszony életkálváriájára tette a végső pontot. S z é k e l y n é - L i c h t s c h e i n d l Viola, aki Lichtscheindl Géza dr. volt temesvári kórházi igazgató-főorvos mostohalánya, a háborút követő években Püspök-úti lakásán fehérenemű és női kézimunka szalonát nyitott. Az előkelő társadalmi állású, nagy ismerettséggel és összeköttetésekkel rendelkező uriasszony vállalkozása sikerrel járt, a szalon jó hírnévre tett szert és a legkeresettebb műhelyek közé tartozott. Két év előtt elhatározta, hogy üzletét a fő utvonallra helyezi át és azt nemcsak modernebbé teszi, hanem ki is bővíti. Így a temesvári kereskedelmi és iparkamara épületének elkészülése után, a kamara épületében egy gyönyörű, több szobából álló lakást bérelt és a szalonját abban rendezte be. A fehérenemű és kézimunka szalon női divatszalonnal is kibővítette és annak vezetésére párisi szabászt szerződtetett. Az üzlet eleinte nagyszerű lendületbe jött.
Jött azonban az egyre érezhetőbbé váló pénzihiány, jött a súlyos gazdasági válság, elérkezett az általános pangás ideje és a lendületbe

jött szalon nem tudott lépést tartani az általános derúttal.

Az üzleti ügyekben és leleményezésben még tapasztalatlan asszony nagy hitelekkel dolgozott és amikor az egyre nyomasztóbbá váló pénzügyi viszonyok minden üzemből a munkaredukciót tették kötelezővé, akkor a tőkéje kint volt, a kihitelezett áruk és ruhák ellenértékének a behajtása pedig nagyon nehezen ment. Székely Viola vállalkozása ezután egyre szomorubb képét mutatott. Az üzletéhez göresösen ragaszkodó uriasszony mindent megkísérelt, hogy szalonját megmentse, de ez a kísérlete nem sikerült. Hitelezői megrohanták, sőt 1927 év októberében már több esődkérvényt is nyújtottak be a temesvári törvényszékhez. A lelkileg is megrokkant uriasszony nem bírta a hajszát.

Egyideig még küzdött egzisztenciájának a megmentéséért, de amikor két hónap előtt az üzletét a hitelezők zár alá vették, látta, hogy minden veszve van.

Mégsem adta fel a harcot és a reményt, hogy a pénzügyi helyzet jobbra fordulásával és a gazdasági válság enyhülésével, talán mégis csak sikerül ismét talpra állania. A remény tartotta benne a lelket.

Két hét előtt Székely Viola hosszas érlelődés után úgy látta, hogy az utolsó szánálási kísérlete az ókirályságba vezet és ott igyekezik ügyei rendezéséhez szükséges tőkét megszerezni. Előbb Bukarestbe, onnan Galacba, majd Brailába utazott. Hozzáértőzői semmi híradást nem kaptak róla és így biztosra vették, hogy ez az útja

Tegnap délután azután futótüzként terjedt el a hír Temesvárott, ahol Székely Viola általános rokonszenvenek örvendett, hogy Brailában öngyilkosságot követett el.

A hír szinte hihetetlennek látszott és csak akkor, amikor azt a temesvári sziguranecán B i e i o a l a főnök is megerősítette az eredeti távirattal, nyert végleges megerősítést. Székely Viola nem bírta a harcot az élettel, nem bírta az iramot, a hajszát és egy meggondolatlan, lelkileg teljesen elgyötört pillanatban pontot tett minden mögé.

A tragikus öngyilkosság közelebbi részletei még ismeretlenek, hiszen a végzetes táviraton kívül öngyilkosságának elkövetési módjáról semmi értesülés sincsen. Valószínű, hogy a már egzaltált lelki uriasszony megmérgezte magát és a brailai France-szállóban holtan találtak rá.

Az öngyilkossá lett uriasszony mélyen sujtott családja tegnap délután kapta az értesítést a tragikus tettről. A család nem tud semmit mondani és Székely Viola egyik nővére, amikor az uriasszony végzetes tettének oka felől érdeklődtünk, szakadozott, töredezett szavakban, könnyek között csak ennyit mondott:

— Hihetetlen, hihetetlen, mi vihette erre rá szegény Violát...

Édesanyja és két testvére különben tegnap este a bukaresti Szimplonnal Brailába utaztak és amennyiben a körülmények megengedik, úgy Székely Viola holttestét hazaszállítják Temesvárra. A gyászbaborult család iránt Temesvár társadalmában őszinte részvét nyilvánul meg.

Alapítva 1863. **Elsőrangú különlegességi férfidivatüzlet** Alapítva 1863
WEISMAYR Temesvár, Belváros

Frakingek, gallérok és kézelők, mellények, sálak, harisnyák, zoknik, nyakendők, zsebkendők, keztyűk, nadrágtartók, harisnyatartók, kézelő- és ingmellgombok. Jatelelnóraláncok. Gazdag választék! :: Olcsó árak!

A pályaválasztás nehézségeinek leküzdésére a temesvári kereskedelmi és iparkamara pályaválasztási tanácsot akar létesíteni kereskedőjelöltek részére

Temesvár, jan. 17.

A Temesvári Kereskedők Egyesülete nagy érdeklődés mellett tartotta rendes évi közgyűlését, melyet Kun Richárd elnök nyitott meg. A tavalyi súlyos és a kereskedelemre nézve gondterhes esztendő után egy jobb esztendőbe való vetett reményének adott kifejezést. A megnyitó után Endre Károly titkár olvasta fel a választmány évi jelentését. A jelentés a maga rideg valóságában sorakoztatja fel az elmúlt gazdasági év krízisét és beszámol a testület által a kereskedők helyzetének javításáért tett közbenjárásokról és akciókról. Foglalkozott az adó, a forgalmiadó, a bélyegtervénnyel, a vámemeléssel és az erdélyi kereskedelmi szövetség ügyével. Majd sorra következtek a szokásos évi pénzügyi és zárszámadási jelentések, amelyek után Grünwald Márton gyárigazgató köszönetet mondott Kun Richárd elnöknek az egyesület vezetéséért, egyben pedig szóvá tette a kereskedők vállára súlyosodó bankkamatok kérdését. Kérte, hogy az egyesület vezetősége hasson oda, hogy a kamatlábakat valóban mérsékeljék és ez a kérdés amely minden fejlődést lehetetlenné tesz, végre valahára nyugvóponttra jusson.

Ehhez a tárgyhöz Lendvai Jenő a temesvári kereskedelmi és iparkamara főtitkára szólott hozzá. Utal arra, hogy a temesvári bankvezetők nemrégiben a kereskedelmi és iparkamarában értekezletet tartottak és megállapították úgy a betéti mint kihelyezési kamatláb leszállítását. A bankok elhatározták, hogy még ebben az évben egy állandósítják a kamatlábat, hogy a betéti kamát nyolcra míg a kihelyezési kamát tizenöt-tizenhat százalék lesz. Megnyugtatta az egyesületet, hogy ebben a súlyos kérdésben ennek az évnek a folyamán a legteljesebb konszolidáció áll be. Majd vázolta a temesvári kereskedelmi és iparkamarának akcióit a kereskedelmi színvonal fejlesztése céljából. Bejelentette, hogy

a kamara tervbe vette egy pályaválasztási tanács létesítését, amely a külföldön már bevált pszihotechnikai uton állapítaná meg az egyén alkalmasságát a kereskedelmi pályára.

E tekintetben az egyesület tagjainak véleményét kéri, hogy ezt a szervet hajlandók-e igénybe venni.

Stachler Ádám felszólalásában háláját fejezte ki a kamarának a kereskedői érdekek istapolásáért és kérte a főtitkárt, hasson oda a kamara, hogy a jövőben az önállósítást szigorral kezeljék.

Az interpellációk során Schön Ede a bankkamatot és a postai vámolás ügyét tette szóvá. A bankkamatot illetően kéri az egyesület vezetőségét, hogy ezt a kérdést tartsa felszűnő és különösen

az uzsorabankokkal szemben igyekezzék tekintélyét érvényesíteni. Szóvá tette, hogy a kereskedelmi és iparkamara épületében elhelyezett postai vámnál a vámolás még mindig egy hetet vesz igénybe.

Kun Richárd kijelentette, hogy a kamatok ügyében a helyzet már javult és a postavámkezelést is egyszerűsítik. Rudas Jenő és Hirschl Oszkár felszólalása után a választá-

sokra került a sor. Egyhangulag újabb három évre elnöknek Kun Richárdot választották meg, a felügyelő bizottság tagjai Feistammal Márton, Müller József, Pausz László, Schönberger Sándor lettek.

A választmányba a következőket választották meg: Baruch Salamon, Beiz Miklós, Bröder Ferenc, Csasznek Nándor dr., Csendes Lipót, Dénes Vilmos, Deutsch R. Rezső, Deutsch Marcell, Duschnitz Miksa, Fara Constantin, Forgács Mátyás, Groszmann Antal, Grünwald Márton, Guttmann Henrik, Goldstein Rezső, Holländer Miksa, Juracek Emil, Káldory Marcell, Klein Dávid, Klein Sándor, Koris Károly, Lukács Iván, Lusztig

Zoltán, Mannheim Lajos, Pausz Róbert dr., Schaar Jenő dr., Schojbert Péter, Schön Ede, Szenes Dezső, Szinberger Ferenc, Schulz Arnold, Tóth Sándor, Ungár Armin, Wendling Jakab, Baruch Izidor, Babesányi Ferenc, Dénes D. H., Dornhelm Jenő, Färber Miksa, Flesch Samu, Frank Jenő, Frankovits Marcell, Gábor Dezső dr., Grosz Simon, Gunterdorf János, Hollinger Péter, Horváth Antal, Kabos Armin, Kecskeméty Sándor, Krayér Elemér, Kun Alfréd, Légrády István, Neumann Alfréd, Pavlovics Velimir, Rothbart Jakab, Reiter Károly, Stachler Ádám, Tedeschi Béla, Weismayr Ferenc és Weisz Richárd.

Perselytolvaj garázdálkodott a józsefvárosi katolikus templomban, aki éjnek idején négy perselyt feltört

Temesvár, január 17.

A józsefvárosi katolikus templomban szombatnap vasárnapra virradó éjjel eddig még ismeretlen besurranó tolvaj feltörte a templom négy perselyét és azok tartalmát kifosztotta. Érdekes, hogy a tolvaj az aprópénzt mint a négy perselyből összegyűjtötte, azt egy perselybe tette bele és csak a papírpénzt lopta el. A sikerült lopásnak figyelemreméltó előzményei vannak. Szombaton éjjel ugyanis egy ismert temesvári polgár felkereste Wetzel józsefvárosi káplánt és megkérte, hogy egy haldoklónak adja fel az utolsó szentséget. Wetzel káplán

Bilot János sekrestyével együtt bement a templomba a szükséges egyházi kegyzerekért, addig pedig az illető polgár a templomajtó előtt várakozott. Amint ott fel és alá sétált, találkozott több ismerőssel, akikkel elbeszélgetett. Öt percig lehetett távolabb a templomajtótól és az ismeretlen tettes ezt az alkalmat használta fel arra, hogy a templomba surranjon és a fosztogatást elkövesse. A perselyeket már régebben nem irtették ki, ami valószínűvé teszi, hogy a tolvaj meglehetősen gazdag zsákmányt szerzett.

Lelőtte az utcán vetélytársát és megölt egy rendőrt is, majd Budapestre szökött, ahol most felismerték és Romániába szállítják

Budapest, január 16.

A Déli Hírlap néhány hét előtt megírta, hogy Nagyszalontán borzalmas kettős gyilkosság történt. Baráth János nagyszalontai fiatalember beleszeretett az egyik vendéglős szép leányába és feleségül kérte. A leány azonban kosarat adott neki, mert mást szeretett. A szerencsés vetélytárs Székely Jenő autótárlalkozó volt, akivel a leány jegyet is váltott. Baráth János ettől fogva egy-

re duhajkodott, a leányt többször megfenyítette, hogy emberhalál lesz a vége annak, hogy nem őt választotta. Egy este erősen beszeszelt állapotban az utcán találkozott Székely Jenővel, akire rákiáltott:

— Hallja, azonnal mondjon le Honáról, mert különben meghal.

Székely kikérte magának az inzultust. Háta fordított Baráthnak, aki erre revolvert rántott és a távozóra lött. A lövés végzetesen

talált és Székely a következő pillanatban holtan rogyott össze.

Baráth erre a tett színhelyéről, amely Nagyszalonta egyik legforgalmasabb része, menekülni akart. Egy rendőr azonban utját állotta, mire nem sokat habozott, hanem a kötelességét teljesítő rendőrt agyonlőtte és tovább futott. A lövések zajára egy másik rendőr szaladt arra felé. Megállásra szólította fel Baráthot, aki erre megfordult és amikor a rendőr megközelítette, beléje lött. Ez a rendőr nem halt meg, ellenben hetekig tartott, amíg felgyógyult. Baráth Jánosnak sikerült végre elmenekülni és dacára annak, hogy nagy apparátussal keresték, mégsem tudtak a nyomára akadni.

A nagyszalontai rendőrség nemrég levelet kapott Budapestről, amelyben egy volt szalontai lakos azt az értesítést küldte, hogy Baráth a magyar fővárosban tartózkodik. A levélhez fénykép is volt mellékelve.

A levélíró, aki amatőr fényképész, többször találkozott Baráth Jánossal az utcán és egy alkalommal éppen abban a pillanatban sikerült lefényképeznie, amikor az egyik kirakat előtt a nyakkendőjét igazította. A fényképen egészen határozottan felismerték Baráthot. A nagyszalontai rendőrség erre a külügyminisztérium útján megindította a kiadatási eljárást. A budapesti hatóságok már meg is kapták az erre vonatkozó iratokat, Baráth személyleírását, fényképét és megtették az intézkedéseket a kétszeres gyilkos kinyomozására és letartóztatására.

Egyenlő elbánást kérnek a temesvári ügyvédjelöltek

Temesvár, jan. 17.

A bánági és erdélyi ügyvédjelöltek szövetsége vasárnap délelőtt a temesvári ügyvédi kamara helyiségében kongresszust tartott, amelyben Moldovan Valér dr. az erdélyi, bánági és bukovinai ügyvédjelöltek szövetségének elnöke is megjelent. A gyűlést Dogariu Virgil dr. a temesvári szövetség elnöke nyitotta meg és üdvözölte Brudariu Adrian képviselőt, aki a legelkesebben magáévá tette az erdélyrészi ügyvédjelöltek sérelmét. Dogariu rámutatott arra, hogy ugyanolyan képzettséggel Erdélyben, a Bánágban és Bukovinában más és más elbírálás alá esnek az ügyvédjelöltek. Így egy Bukarestben végzett jogász Temesvárról négy évig köteles praktizálni és ügyvédi vizsgát tenni, míg az okmányokban azonnal feveszik a kamarába. Ugyanez áll a kolozsvári egyetemet végzett jogászokra is, akik doktorátussal, vagy jogvégzettséggel az okmányok bármelyik kamarájába minden vizsga nélkül felvételt nyernek. A kongresszus elhatározta, hogy emlékiratot szerkeszt és még a parlament megnyitása előtt küldötség nyújtja azt át Popescu Stelian igazságügyminiszternek, akitől egyenlő elbánást és a jelenlegi ügyvédtörvénynek módosítását kéri olyformán, hogy az erdélyrészi ügyvédjelöltek minden különösebb vizsga nélkül a kamarákba önálló ügyvédeként felvehető legyenek. Brudariu Adrian felszólalásában hangoztatta, hogy több képviselőtársával együtt a legmelegebben támogatja az ügyvédjelöltek igazságos panaszát.

Lakása berendezésénél

vagy renoválásánál ne feledje el a világítótestek kérdését különös figyelem tárgyává tenni. Mi specialisták vagyunk művészi kivitelű **csillárok, fali karok, mennyezeti világítók** stb. gyártásában. Tekintse meg

Strada General Joffre (Török-utca) 9

alatt levő kiállításunkat, ahol gyári áron előnyös fizetési feltételek mellett szolgáljuk ki.

"LUMINA" Első Román Csillár- és Fémárugyár R.-T.
TIMIȘOARA

Telefon 6-15

Télikabát nélkül járkált a nagy hidegben Petrovici volt román kapitány, aki több milliós sikkasztás gyanúja miatt megszökött

Megindult a kiadatás

Budapest, január 16.

A budapesti ügyészségi fogház kiadatási osztályán várja tolvári sorát Petrovici volt román kapitány. Egyetlen fillérje sincsen és így kénytelen magát élelmezni, kénytelen beérni a rabkoszttal. Romániában pedig gazdag és előkelő rokonai vannak. Valószínű, hogy most, ha tudomást szereznek sorsáról, segíteni fogják.

Petrovici kapitány néhány hét előtt került Budapestre. Felment Zsoké-klubba és onnan kihívatta Born Frigyes bárót, az ismert istállótulajdonost.

Bemutatkozott és ezeket mondta:

— A báró ur nevét ismerem, mert magam is istállótulajdonos vagyok Bukarestben. Egy családi viszályból kifolyólag kénytelen voltam Romániát bucsu nélkül elhagyni és jelenleg nincsen semmi pénzem.

Arra kérte a bárót, hogy adjon neki valami pénzt, amíg Bukarestből táviratilag kért pénze megérkezik. Born báró adott neki hatvan pengőt. Tényleg igaz volt, hogy Petrovicinek nem volt semmi pénze, de az már nem felelt meg a valóságnak, hogy családi okok miatt hagyta el Romániát.

Belekeverődött egy sikkasztási ügybe, amelyet Ploestiben egy társa követett el. A katonai kincstár kára több millió lei volt. Mikor a sikkasztást felfedezték, Petrovici kiszökött az országból.

Sikerült neki gyalog keresztülmenni a határon. Általában az ut legnagyobb részét gyalog tette meg. Mire aztán felvergődött Budapestre, akkor jutott eszébe, hogy Born Frigyesből szerez pénzt. A hatvan pengőt igen szűkösen osztotta be magának. Heteken keresztül élt belőle és sokszor csak száraz kenyeret evett. Azonban a pénz mégis elfogyott és akkor sorra eladta óráját, gyűrűjét, majd a télikabátját is. Ki

tudja, hogy meddig sikerült volna neki a bujdosás, ha véletlenül nem vetődik be éppen akkor a Siófok-szálloda előcsarnokába, amikor ott razzizáló detektívek voltak.

A télikabát nélküli férfi feltűnt nekik a kemény hidegben és igazolásra szőlították. Mareu bukaresti kereskedőnek mondta magát, de mert nem volt semmi írása, beki-sérték.

A főkapitányságon azután megmondta igazi nevét. A ploesti sikkasztást is említette és előadta, hogy társa a sikkasztott pénzzel Amerikába szökött.

Tagadta, hogy ő is sikkasztott volna. Az esetről értesítették a budapesti román követséget, amelynek egyik tisztviselője

jegyzőkönyvet vett fel Petrovici volt kapitánnyal és jelentést tett Bukarestbe. A román hatóságok már meg is indították a kiadatási eljárást.

és valószínű, hogy Petrovici kapitányt néhány hét múlva Bukarestbe hozzák, hogy ott feleljen az ellene emelt vádra.

A szolgálati idő igazolása nem kötelessége a tisztviselőnek, aki legtöbbször nem is képes a hivatalos bizonyítványt megszerezni

Temesvár, január 17.

A temesvári ítélőtábla mint közigazgatási bíróság nyugdíjkérdésben fontos jelentőségű döntést hozott. Ispravnice György mérnök, volt aradi kerületi vasutigazgató, aki még a MÁV-nál töltött el huzamosabb időt, a nyugdíjtörvény rendelkezéseihez képest azt a kérelmet intézte a pénzügyminiszteriumhoz, engedjék meg, hogy a magyar időben eltöltött szolgálati éve után a törvény által előírt fizetése szerinti öt százalékot befizethesse, míg a másik öt százalék az államat terhelje, hogy nyugdíjaztatása alkalmával teljes nyugdíját élvezzen. A pénzügyminiszterium igazolását kívánta annak, hogy hány szolgálati éve van a MÁV-nál és azt bizonyítvány alakjában mutassa be. Ispravnice ezt a bizonyítványt nem állott módjában beszerezni, de szükségtelen-

nek is tartotta, mert a személyi adatokat tartalmazó törzskönyvből ez különben is kiviláglik. A pénzügyminiszterium erre kérése teljesítését megtagadta. Ispravnice a sérelmes határozat ellen a temesvári közigazgatási bíróságnál emelt panaszt, amely tegnap tárgyalta azt a kérdést, vajjon kell-e igazolni annak, akit a román államvasutat átvett a MÁV-tól, hogy hány szolgálati éve van. A közigazgatási bíróság arra az elvi jelentőségű álláspontra helyezkedett, hogy az eltöltött szolgálati időt nem kell igazolni a tisztviselőnek, az hivatalból tartandó nyilván és ennél fogva kötelezte a pénzügyminiszteriumot, hogy Ispravnice nyugdíjilletékehez öt százalékkal járuljon hozzá, Ispravnictól pedig a másik öt százalék befizetését fogadja el.

Apagyilkos fiu borzalmas büne tiz év után derült ki, amikor fia jelentette fel nagyapja gyilkosát

Szabadka, január 16.

Tíz év előtt elkövetett kegyetlen apagyilkosság tettesét leplezte le a szabadkai rendőrség. Még 1918. év december harmadikán történt, hogy a forradalom zürzavaros napjaiban a szabadkai Halasi-szöllők között Gábor Antal szobafestő agyonlőtte édesapját, Gábor István hatvanhét éves földművest. Gábor Antal a gyilkosságot megelőző hetekben tért vissza orosz fogságból és szülei eleinte igen megörültek neki, mert azt hitték,

hogy fiuk az orosz fronton elesett. December harmadikán Gábor Antal a Halasi szöllőkben levő házukban összeszólalkozott az apjával, a fiu kis-sé ittas volt és a civakodás hevében katonai fegyverével, amelyet még a frontról hozott magával, rálőtt apjára.

Gábor István összeesett és a helyszínen percek múlva meghalt. A gyilkos fiu erre fegyvert emelt anyjára is és a golyó átfurta Gábor Istvánné szoknyáját. A lövések

zajára elősiető szomszédok lefogták a gyilkos fiut és átadták a rendőrségnek.

A forradalom zavaros napjaiban azonban Gábor Antal kiszabadult, akit a rendőrség kiderítetlen okból szabadon engedett és a gyilkos visszatért a szülői házba. Otthon halállal fenyegett meg mindenkit, ha a gyilkosságról szólni mernek. A gyilkos fiu ezután elment az anyakönyvi hivatalba, bejelentette apja halálát és a halotti bizonyítvány birtokában megindította az örökösödési eljárást Gábor István hagyatéka ügyében. Mivel pedig az idegenek előtt nem volt ismeretes, hogy Gábor Antal a gyilkos, az árvaszék jóváhagyása mellett az örökséget illetőleg osztályegyeszség jött létre özvegy Gábor Istvánné és a gyilkos fiu között.

Multak az évek és az ital rabjává lett Gábor Antal egyre lejjebb eszszott a lejtőn. Elzavaria a háztól a feleségét és saját fiát is, akit nagyanyja nevelt fel. A gyilkos ekkor már végleg elzüllött, tolvajok és betörők társaságában volt látható, nem dolgozott és nap-hosszat ivott.

Közben a fia, Gábor Márton, nagykoru lett és át akarta venni meggyilkolt nagyapjától reámaradt örökség-részt. Elment nagyanyjával együtt egy ismert szabadkai ügyvédhez, aki előtt szóba került a tíz év előtti véres reggel története. Kiderült az is, hogy Gábor Antal, a gyilkos, a hatóságok mulasztása folytán járt éveken át szabadon és jutott apja örökségéhez. Az ügyvéd ezek után a rendőrséghez fordult, ahol feltárta az esetet részleteivel együtt. Detektíveket küldtek ki a züllött apagyilkos felkutatására, akit az egyik pincében több toprongyos csavargó társaságában meg is talált. Az öntudatlanságig részeg, ijjesztő külsejű embert autón vitték a rendőrségre, ahol letartóztatták.

Megkéselte

a vendéglőst egy volt rendőr, mert az nem adott neki italt

Temesvár, január 17.

Két hét előtt megirtuk, hogy Musca György volt rendőr a Buziási-uton levő koresmában megtámadta Getvan Károly koresmárost és egy evővillával a karján többször megszurta. Emiatt Getvan feljelentést tett támadója ellen. Szombatéjjel, közvetlenül zárás előtt, Musca újra beállított a koresmába. Bort rendelt, Getvan azonban kijelentette, hogy már nem szolgált ki italt, mert itt a zárás ideje. Musca erre a koresmáros-nőhöz fordult és attól kér bort. Azonban az asszony sem szolgált ki. Musca György erre szidalmakban tört ki, kést rántott azt mélyen bele-szurta az asszony nyakába, majd nekitámadt Getvan Károlynak és kétszer a hátába szurt. A koresmában levő néhány vendég nem mert Getvan segítségére menni hanem kirohant az utcára. Szerencsére éppen jöttek rendőrök az uton, akik megtudva, miről van szó, besiettek a koresmába és Muscát lefegyverezték, majd onnan a gyárvárosi rendőrségre vezették. Getvan Károlyt és feleségét, akiknek sebesülése súlyos, a mentők a kórházba szállították. Musca Györgyöt letartóztatták és be-kísérték a rendőrprefektura fogdája-ba. Hétfőn délelőtt akarták kihallgatni, hogy aztán az ügyészségre továbbítsák. Erre azonban nem kerülhetett a sor, mert Musca egy észre-vétlen pillanatban hétfőn reggel a fogdában zsebkésével felvágta a karján az ereket. Fogolytársai figyelmeztették az öngyilkossági kísérletre Crisan rendőrőrmestert, aki azonnal a mentőkért telefonált. A mentők bekötözték Musca karját és a kórházba szállították.

RAD/0
TUNGSRAM

AZ ÁSVÁNYVIZ FEJEDELME
A MATILD BORVIZ

Hírek

Mindenki

lesi várja a szerencsét s kinyitja már jóelőre az ajtót a kedves vendég számára, hogy bejöhessen, ha kedve tartja. Mert valóságos sorsjegytár dul Temesvárott. Van aki több sorsjegyet, van aki egészét, felet, vagy csak negyedet szorongat a tárcájában, de azért mindenki egyformán remél, bizik, hogy kihúzzák a számát s akokr már nem nyomja többet fejét a bu, ahogy a háboruban énekelgették vagy tizenöt évvel ezelőtt. Akkoriban is mindenki sorsjegyet vásárolt. Kitűnő reklám volt, hogy temesváriak nyerték a főnyereményt. Négyen voltak a kiválasztottak. Kardos Géza volt temesvári színész, ma debreceni szinigazgató, egy banktisztviselő, egy tanár és egy kávéháztulajdonos. 60.000 koronát nyertek fejenként. Nagy pénz volt az akkoriban. Két szép bérpalotát vagy ötven hold prima földet lehetett kapni érte. Érdekes, hogy Kardos Géza majdnem eladta a szerencséjét egy pár koronáért. Utolsó húzás előtti napon. Megvételtre kínálta a sorsjegyet fünek-fának, de szerencséjére nem kellett senkinek. A művésznek ott maradt a sorsjegy a nyakán. Annál nagyobb volt ám az öröme következő napon, mikor egyszerre hatvan darab ezrest számoltak le a kezéhez. Nem igen lehetett akkoriban józan embert látni a színház táján, folyt a pezsgő. S miután a szerencse sohasem jár egyedül, csakhamar megjött a második kellemes meglepetés is, Kardost leszerződették a Vigszínház tagjának s végleg felköltözött Pestre. Azóta tizenöt év telt el s bizony már újra esedékes volna számunkra egy kis főnyeremény.

August.

— **Cosma volt miniszter Bukarestben.** Cosma Aurél dr. volt miniszter, a temesi liberális tagozat elnöke, tegnap este Bukarestbe utazott, ahol résztvesz a párt központi intézőbizottságának ülésén és megjelenik a parlament január huszonötödikén megnyitott új ülésszakán.

— **Maniu Gyula Erdélyben.** Kolozsvárról jelentik: Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt vezére, Bukarestből Kolozsvárra érkezett, hogy a legközelebb Erdélyben meginduló politikai népgyűlésnek sorrendjéte megállapítsa és a politikai kampányt előkészítse. Maniu kolozsvári utazása ellentmond annak, a Bukarestből valószínűleg érdekelt helyről terjesztett hírek, hogy esetleg szó lehet a nemzeti parasztpárt és a liberálisok között megindítandó újabb tárgyalásokról.

— **Uj román konzulátus.** Bukarestből jelentik: A külügyminiszterium a lengyel kormány hozzájárulásával Lwowban új román konzulátust állított fel, amely nemesak kereskedelmi ügyekben áll rendelkezésre a román kereskedőknek, hanem vízumadási és egyéb konzuláris jogai is vannak.

— **Kohl Medárd püspök halála.** Budapestről jelentik: Kohl Medárd felszentelt püspök hatvankilenc éves korában rövid szenvedés után meghalt. Kohl Medárd valamikor Vasszary Kolos hercegprimás titkára volt és egy alkalommal, amikor egy elmeháborodott cipész merényletet követett el a főpap ellen, azt saját élete kockáztatásával meghiúsította. Kohl püspök a múlt héten Rómában volt, ahol résztvett Seredy Jusztin új hercegprimás püspökké való szentelésén. Vasárnap érkezett haza betegesen és néhány óra múlva már meghalt.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Lelki leszerelés

lehetetlen mindaddig, amíg az európai államokban meg nem valósul a katonai leszerelés is

London, január 16.

A Sunday Chronicle közli Stresemann kijelentését arról, hogy Németországban senkisésem harcol a régi rend visszaállításért, mert annak tévedéseit és gyengeségeit mindenki belátja. Azonban meg kell becsülni azt, ami a régi Németországban bevált.

Locarnóban a felek ünnepélyesen arra kötelezték magukat, hogy az erőszakról lemondanak, mely alapon a százados háborúktól pusztított területekre vonatkozólag a két érdekelt hatalom megegyezése lehetséges lesz.

Az eszmény előharcosait azonban megbénítja az állandó huzavona azon, hogy a megszálló hatalmak a megszállt területről nem akarják csapatukat kivonni. Párisi jelentés szerint a

megszállott területek ügyét Briand külügyminiszterrel és Poincaré miniszterrel folytatott megbeszélésein Koehnémet meghatalmazott miniszter is szóvá tette. Koch a tárgyalások után kijelentette a Martin munkatársának, szükségesnek látja, hogy a népek kölesönös bizalommal viseltessenek egymással szemben.

A lelki leszerelés azonban lehetetlen mindaddig, amíg a katonai leszerelés nem jön létre. Elengedhetetlen a Rajna-vidék megszállásának megszüntetése.

Fontos szükség, hogy Franciaország és Németország közösen megvédje az európai művelődés közös örökségét. A határok adminisztratív és vámügyi felszabadítása nagyban előmozdítaná a kölesönös megértést.

— **Magyar alpolgármester Munkács.** Munkácsról jelentik: A város új képviselőtestülete most tartotta első ülését, amelyen megválasztották a város vezetőjét. Alpolgármesternek Nedeczey János magyar képviselőtestületi tagot választották meg. A tanácsválasztások során a magyar pártok szintén szép eredményt értek el. A városban általában lelkesedést váltott ki a magyar pártok győzelmét.

— **Seredy átvette bitorosi méltósága templomát.** Rómából jelentik: Seredy Jusztin magyarországi hercegprimás tegnap vette át ünnepélyes szertartás keretében a San Gregorio bazilikát, amely bitorosi méltóságának titulás temploma. Az ünnepélyes aktusnál jelen volt Albrecht főherceg, Barcza György vatikáni és Horváth András kvirináli magyar követ, valamint Zichy Aladár gróf vezetésével a Rómában tartózkodó magyar zarándoklat. A hercegprimás olasz és magyar nyelven mondott beszédet, majd átvette a bazilikát.

„Rusakoff“ plasztikus, akrobatikus táncduett a Royal-kávéházban világrakció.

— **Allami tisztviselő csak román állampolgár lehet.** Köles Erzsébet aradi irodánál az államvasutak 1920. évi február hó huszonhétedikén első osztályú gépirónóvé neveztek ki és az aradi forgalmi irodához osztották be szolgálattételre. Az igazgatóság Köles Erzsébetet 1927. évi szeptemberében, arra való hivatkozással, hogy nem román állampolgár, állásából elbocsátotta. Köles a temesvári közigazgatási bíróságnál panaszt emelt az elbocsátás ellen és azt hangoztatta, hogy a tisztviselői törvény értelmében már véglegesítettnek tekinthető, tehát nem bocsátható el, mert öt évnél hosszabb szolgálati ideje van. A temesvári ítéltábla tegnap tárgyalta ezt az ügyet. Köles Erzsébet nem tudott állampolgársági bizonyítványt bemutatni és a tábla döntésében kimondta, hogy román állami tisztviselő csakis román állampolgár lehet, tekintet nélkül arra, hogy amikor a szolgálatba felvették, elmulasztották megállapítani, vajjon tényleg román állampolgár-e vagy sem.

— **Hauska mint fogoly egykori bankjában.** A Temesvári Szerb Takarékpénztár csődügyében a vizsgálat legközelebb ismét új erővel indul meg. Megirtuk, hogy Hauska Rudolf, a letartóztatott volt vezérigazgató naponta a bankban van és az üzleti könyvek rendbehozásában segít. Néhány napon belül ez a munka is véget ér és a vizsgálóbírónak tiszta kép áll majd rendelkezésre. A már rendbesszedett üzleti könyvek alapján a vizsgálóbíró folytatja majd a vizsgálatot és eszközi a további kihallgatásokat. Hauska szabadiábra helyezési kérelme ügyében a vádtanács a legközelebbi napokban dönt.

— **Sikkasztó osztrák konzul.** Bécsből jelentik: Ronault Gerhard varsoi osztrák alkonzult letartóztatták. A letartóztatás Ostrevszka grófnő feljelentésére történt, aki tízezer dollárt bizott a volt alkonzulra azzal, hogy a pénzt a határon esempéssze át. Ronault átvette a pénzt, azzal azonban sohasem számolt el.

— **Nem akar megjavulni.** Codreanu János, a temesvári pénzügyigazgatóság volt hivatalnok, aki másfél év előtt különböző szabálytalanságokat követett el, adókat hajtott be és az összegekről nem számolt be, újból összeütközött a hatóságokkal. Codreanu ugyanis egyik temesvári ügyvéd segédjének adta ki magát és ezen minőségében tizenkétezer leit kapott egy mehelai lakostól ügye elintézésére. A pénz felvétele után azonban az ügyvel nem törődött tovább. A károsult erre büntető feljelentést tett és Codreanun tegnap hallgatta ki Securianu vezetőügyész. Kihallgatása után szabadon engedték, a büntető eljárást azonban folyamatba tették.

— **Harmine embert megölt a forgószél.** Buenos-Airesből jelentik: Pilar brazíliai város környékén tegnap borzalmas forgószél pusztított. Számos ház rombadólt. A forgószélnek harmine halottja van.

Emelkedik a magyar hadikölesönkötvények értéke. Budapestről jelentik: A budapesti tőzsdén Bud pénzügyminiszter amá kijelentésére, hogy a hadikölesön valorizációja teljesen nyitkérés, a 6 százalékos hadikölesön 37 fillérről 79-re, az 5 és fél százalékos hadikölesön 80 százalékkal emelkedett.

Erdélyi pénzügyintézet bukása. Kolozsvárról jelentik: A Szamosújvári Kereskedelmi Bank, amely a nemrég megbukott Erdélyi Közgazdasági és Jelzálogbank kolozsvári pénzügyintézetébe tartozott, bejelentette fizetésképtelenségét. A banknak huszmillió lei betéte volt és ebből a betétesek legfeljebb harmine százalékot fognak visszakapni. Ugyancsak esődbe került a szamosújvári Merkur-szeszgyár is, amely a megbukott banknak negyvenhárom millió lelei tartozik.

— **Felmetszette a hasát.** Lugosról jelentik: Franz Hona negyven éves birkisi asszony, aki évek óta beteg, a férjével Lugoson járt, ahol orvosi vizsgálatnak vetette alá magát. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszony gyógyíthatatlan. Ezt a megállapítást a szegény asszony megsejtette és midőn férjével hazatért, öngyilkosságra határozta el magát. Mikor férje pár percre magára hagyta, az asztalfiókból kivette a beretvát és azzal felmetszette a hasát. A szegény asszony néhány pernyi kínlődés után meghalt.

Duo Spania excentrikus, komikus, akrobaták, a salto mortala királya, a Royal-kávéházban.

— **Szélhámoság egy milliós örökség körül.** Budapestről jelentik: A nemrég elhalt Srasser Lajos föld-birtokos hagyatéka, amely nagyrészt értékpapirokból áll, a hatodik kerületi előjáróságnál volt letétbe helyezve. A hagyatéki eljárás során az örökösök meglepetve értesültek, hogy a hagyatékából több száz millió korona értékű kényszerkölesönkötvényeket már valaki felvette. Az iratokból kiderült, hogy az előjáróság szabályszerű közjegyzői okirat alapján adta ki azokat. A rendőrség megállapította, hogy ismeretlen tettesek egészen újszerű szélhámoságot követtek el.

* **Négy fogásos vacsora ötven leiert kapható a Palace-kávéházban,** amelynek kitűnő konyháját, figyelmes kiszolgálását és elsőrendű italait a kávéházi közönség ismeri és szereti.

— **Katonatisztek utcai incidense.** Budapestről jelentik: Prónay Pál szolgálaton kívüli alezredes és Ranzenberger Viktor alezredes között, akik régi ellenfelek, súlyos incidensre került a sor. A két ellenfél a Fereniek-terén találkozott és Prónay ugy vette észre, mintha Ranzenberger gunyosan mosolyogna rá. Erre szidalmazni kezdte Ranzenbergert, ez kardot rántott és azzal kétszer csapott Prónayra, aki erre revolvert rántott, de azt már nem sűthette el, mert a járőrelek lefogták. Az ügynek lovasgias folytatása lesz.

— **Az Asigurarea Poporului egyik legnagyobb biztosítóintézete Romániának,** amely elfo ad bármilyen biztosítást a legelőnyösebb feltételek mellett. Különösen kedvezők népies életbiztosításai. Kérjen ajánlatot az intézettől (Bucuresti, Strada Stravropoleos 5).

Ismét megnyit

Bukarestben a „GRAND HOTEL“

Calea Victoriei 11

nagyszabású üzem. Kívül, belül teljesen átalakítva, a modern kényelem és a legújabb vívmányokkal pazarul fel szerelve, megbízható és ügyes személyzet gondoskodik a látogatók kényelméről és szükségleteiről. — Különös gondot fordítottunk arra, hogy a ház előkelőségének hírneve csorbát semmiben se szenvedjen. — A legkülönbözőbb igények, valamint a legpazarabb igényekkel számot vetettünk.

250 szoba, hideg és meleg vízvezeték a nap minden szakában, lift, központi fűtés, telefonok, Bar, kávéház, borbély és fodrász a házban.

Mérsékelt árak!

Allandó varró- és szabászi iskola

nyilik február 1-én

Bischoffnél

Erzsébetv., Stetánia-u. 2

A BANCA NATIONALĂ VISSZLESZÁMÍTOLÁSI HITELE. Bukarestből jelentik: A Banca Natională — mára már közöltük — elhatározta, hogy a tavalyi tízmilliárdos visszleszámítolási hittel szemben az idén tízmilliárdra emeli a visszleszámítolási hitelt. Ebből az összegből öt milliárdot kizárólag a kisbankok és szövetkezetek rendelkezésére bocsátanak, hogy azokat egyrészt pénzhez segítsék, másrészt a kisbankok ne legyenek kénytelenek nagybankok pénzét igénybe venni, célja a Banca Nationalănak az is, hogy a kamatláb lezárlását a közvetlen visszleszámítolási hittel elősegítse. A hitelek folyósítását már ebben a hónapban megkezdte a Nemzeti Bank.

— **Vészi József** a magyar felsőház tagja. Budapestről jelentik: Hír szerint a napokban elhunyt Hoitsy Pál helyébe Vészi Józsefet, a Pester Lloyd főszerkesztőjét nevezik ki felsőházi taggá. Valószínű, hogy Huszár Károlyt, aki a munkásbiztosító elnökévé történt kinevezése folytán képviselői mandátumáról lemondott, szintén kinevezik a felsőházba.

— **Gyilkos gáz egy lakásban.** Aradról jelentik: Különös szerencsétlenség történt Brunner Béla aradi ismert kereskedővel, feleségével és leányával. Súlyos gázmérgezésbe estek, dacára annak, hogy a lakásukon nincsen gáz. Vasárnap délután az egész családot eszméletlen állapotban találták és mindhármukat beszállították a kórházba. Brunner Béla és leánya néhány órai ápolás után magukhoz tértek, Brunner Béla ellenben még tegnap este is eszméletlen állapotban volt. Az asszony és leánya elmondták, hogy szombaton valamilyen rosszul érezték magukat és a gyomruk fájlalták, azért korábban feküdtek le. Többre nem emlékeznek. Az orvosi vizsgálat gázmérgezést állapított meg. A leendő bizottság, amelyben mérnökök is résztvettek, rájött, hogy a ház alatt gázvezeték van, amely megrepedt, a gáz a padlón keresztül szivárgott a lakásba és okozta a gázmérgezést.

R-E-C-O-R-D

gyári áron keretez képet

Küttl József-tér 1

— **Lloyd Taverna** teljesen új műsorral fogja meglepni az ő nagyon kedves közönségét. — Arimand Bann, a dédelgetett élő kigyó táncosnő olyat fog produkálni, amit még ezideig sehol nem mutatott. A Dawson-duett, ami eddig is a műsor fénye volt, egy gyönyörűen beállított eredeti apacs táncot fog lejtetni. A Reminton's görlok szintén teljesen új tánc produkcióval fognak kedveskedni. — Este 8 órától művész hangverseny mellett meleg vacsora. (Rendés éttermi árak.)

Jelmezes és álarcosbál. A Temesvári Erzsébetvárosi Társaság február hó 4-én a Novotny-féle teremben nagyszabású jelmezes és álarcosbált rendez. A rendezőség a szünetekben a közönség részére rövid műsorokat ad, amelyek szólótáncokból, szavalatokból, énekszámokból fognak állani. A műsoron a Glória-dalegylet szintén résztvevő egy, humoros énekszámmal.

REICHARD GYULA
műbator-kárpitos
Timișoara III, Rezső-utca 13
TELEFON: 22-13
Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. (124)

Temesvári írók a pódiumon

Öszinte és hittel való fellelegzés: ebben a városban néhány olyan komoly értékű és áldott tehetségű író tudni, aki nem elégszik meg az újsághasábkon való megnyilvánulással; aki a mondanivalóját az olvasónak úgy szeretné odadobni, hogy személyesen mutakozik meg; aki úgy keresi a kontaktust a közönséggel, hogy hangot sikolt, ideát dübörög, vagy ötletet rakétázik: személyesen! Ám a maradandó siker szempontjából nehéz olyan témákhoz hozzányúlni, amik széles hullámzású világedeákat hőmpolygetnek; olyan témákat fejtegetni az előadói asztalról, amelyek detailokon túlnöve, egyszerűen azt követelik, hogy az író a tenyerén tartsa az egész világot. Még inkább nehéz előadni: itt, a Balkán szélén és Európa keletén, ahol az ilyen világproblémákhoz hiányzik a centrális, lüktető perspektíva, a dolgok közepében való fákiyagés. S leginkább nehéz: annak, aki az írásain keresztül már belépőjegyet kapott a közönség lelke közepébe; akit fejtehtajtva ismer el publikum és méterbeli egyformán. Még talán az is fontos, hogy az előadói felszerelés, a hang, a gesztus, a szuggesztív tónus, a hallgatóság abszolút lefegyverezése: a mondanivalókkal párhuzamos lendülettel szálljon, szárnyaljon, virágozzék!...

Szombaton este Franyó Zoltán beszélt a Lloydban a ma problémáiról, vasárnap délután Finta Zoltán a zeneiskolában a bubifejről és az aszsonyi problémák szociológiájáról. Franyó briliáns stílusművésze és fölényes intellektusa diadalmasan hódított ezen az estén. A mai Európa halottá nyilvánítása nem új téma és a pacifizmus nem új világnézet; de Franyó olyan színeket kevert az előadói palettán, amelyek poétikus árnyalatokkal, összeállításuk izlésével és győztes skáláikkal nyomban hatottak. Mélyen járt és magasra röppent; lekötött és üdített; egy nemes és magasabbrendű szférába szökött velünk. Előadásában leleplezte Genfét; letépte Európa békeálarcait; rámutatott a locarnoi hazugságra; s a második részben meghatározta az író helyzetét a ma vigasztalan kulisszái között. Igen, de felolvasása inkább egy publicista ódája volt, inkább egy köl-

tői vezércikk, inkább egy pompás kúrszó, mint egy esprit-vel szikrázó esti gurmándéria. S a kitűnő trónak szinompás stílusa gyakran ezt is elfelejtette velünk, még azokban a percekben is, ahol az előadás kissé tikasztott, vagy tónusában néha fakóra vált. Az előkelő és szépszámu közönség lelkesen megtapsolta Erdély előkelő européer-íróját.

Finta Zoltán, — ő beszélt vasárnap a zeneiskolában, — olyan költő, aki már túlnőtt az erdélyi kritikán. Frizurájába a Hargitta szele kapaszkodik, lelkét a hegyekből hozta közénk, szemében tengerszemek hideg láza villog. Verseiben egyéni és bánatokkal aláfestett melódiákat zümmög az Ősz, az Egyedülvalóság és az Ember-szeretet. Poéta, a javából, szüz és szentibilis, szentes és pogánykodó. Ugy járkál ebben a síksági nagyvárosban, mint egy sápadt prédikátor, akinek felleghajtájába a Szenvedés és a Jövő kapaszkodnak. Nyilván most ő is ezt érezte, amit Ady: „szeretném magam megmutatni, hogy látva lássanak!... De akik látták és hallották, családok benne. Ó, nem a költőben, hanem az előadóban. Egy kissé talán: a szociológusban is. Nőről beszélt és a nőt nem a könyvek és nem a szobák zárt studiumai adják, hanem az Élet. Finta Zoltán parfümje a háromszéki fenyő-illat és nem a párisi Mitsuko, Guereintől. Úgyesen indult és ötletesen: később elfakult. Előadásában nem mutatkozott konferenziének, művésznék, vagy annak a szuggesztív Embernek, aki a versében. Hegyek és erdők lelkét itt megmérgezte a Város és néhány könyv. Finta ingadozott olyan csodák és csipkebokrok között, amiknek megnyilatkozásához a jazz-band muzsikálja a kíséretet. Eltévedt. De néhány eredeti gondolatának visszhangja maradt a hallgatóságban, annak szeretettel és megértéssel tapasztalta: — megegyeszen — nem az előadó iránt, hanem az arrivé poétát.

Mindenesetre hinni érdemes, hogy ez a város megbecsüli az író-előadót. S mindenesetre termékeny, forró és gyakori szereplést kérünk Franyótól, Fintától és mindazoktól, akiket írásaik fényében oly sokszor látunk ragyogni a felhős bánati ég alatt.

Fekete Tivadar.

— **Baleset egy körvadászaton.** Könnyen végzetessé válható baleset történt a Remete község határában tartott körvadászaton. Egész nap vígan folyt a vadászat és még egy utolsó kört csináltak a vadászok. Egyszerre a körön belül róka bukkant, amely Engelmann és Messner vadászok között ugrott ki. Messner József rálőtt a rókára, azonban a lövés sérétjei közül az egyik vadászt, Dr. Sándor nyugalmazott őrnagyot találta. A sérétek szerencsére alacsonyan szálltak. Az egyik Darvai jobb térdét találta, de szerencsére visszaverődött, a másik három ellenben bal alsó lábszárába hatolt. A vadászaton ott volt Kák János dr. orvos is, aki a séréteket nyomban kiszedte a sebekből és azokat bekötözte.

* **Konyhaberendezési tárgyak,** alpaka evőeszközök és asztali készletek, kerti eszközök leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

— **A mentők derekas munkája.** A Temesvári Önkéntes Mentőtársulat, amely önzetlenül áll az emberbaráti szeretet szolgálatában, büszkén tekinthet vissza az elmúlt 1927. évben végzett munkájára. A mentők a mult esztendőben hatezerháromszáznolcvankét esetben működtek közre. Ebből volt első segélynyújtás ezerkétszázharminékét esetben és pedig hét-száznyolcvanhárom sérüléseknél, száznyolcvanezredes belső bajoknál, kétszázkétszázötven különböző bajoknál és hatvanhat öngyilkossági kísérletnél. Betegszállításoknál, elmebetegszállításoknál, tüzhöz történt kivonuláskor ezerhatszázhusz esetben vették igénybe a mentők szolgálatát. Százhusz esetben úgy vonultak ki a mentők vaklármára, amikor semmi dolguk nem volt. Színházban, moziban és egyéb helyeken háromezerháromszáz-tíz esetben tartottak inspekiót. A mentőtársulat 1886-ban történt megalakulása óta 97.493 esetben vonult ki.

Üzletáthelyezés.

Értesitem m. t. vevőimet, ismerőseimet és barátaimat, hogy férfi-, női- és rövidáru üzletemet **Józsefváros, Bul. Berthelot (Kossuth L.-u.) 25.** (volt Lenhardt helyiségbe) **helyeztem át** és január 16-án megnyitottam.

E téren szerzett 23 évi gyakorlatom és 8 évi temesvári működésem, ugyszintén az a városszerte elismert tény, hogy üzletemet kulánsnak és olcsónak ismerik, feleslegessé tesz minden reklámot.

További párfogást kér **tisztelettel**

Hehn Mátyás

NYILATKOZAT. Alulírott temesvári napilapok és erdélyi, valamint bukaresti napilapok temesvári tudósítói az alábbi közleményben adják magyarázatát annak, hogy a színház megnyitásáraól miért nem számoltak be. A sajtó, tekintet nélkül nemzetiségére, kötelességének tartja, hogy a kultura bármely megnyilatkozását támogassa, ugyancsak tekintet nélkül arra, hogy milyen nyelvű kulturáról van szó. A temesvári színház megnyitásával kapcsolatban a sajtó ezt a kötelességét nem teljesítette, mert olyan magatartás nyilvánult meg, amely az alulírott lapokat egységesen arra kényszerítette, hogy eltekintsenek a megnyitásról való megemlékezéstől. A sajtó tekintélyének megóvása arra készítette a lapokat, hogy a jegyek szétosztásának formáját és módját visszautasítsák. A színház kérdésében tehát elhatározták, hogy míg kellő elégtételt a város illetékes faktorától nem kapnak, a színház részére hasábjait nem nyitják meg. Timisoara, 1928 január hó 16. Arbeiter Zeitung, Aurora, Banater Deutsche Zeitung, Brassói Lapok, Curentul, Cuvantul, Déli Hírlap, Dreptatea, Keleti Ujság, Politica, Temesvarer Volksblatt, Temesvarer Zeitung, Temesvári Hírlap, Universul, Vointa Banatului.

— **A Temesvári Magyar Nőegylet** szerdán, január 18-án, délután hat órakor a józsefvárosi Polgári Körnek az Elite-kávéház fölötti helyiségében választmányi ülést tart.

4 Elisaroff 4 orosz táncművészek és piorett mesterei. Slágeratrakció a Royal-kávéházban.

— **Hat fegyveres rabló meggyilkolt három éjjeli őrt.** A jugoszláviai Pozsarevac községben hármias rablógyilkosság történt. Hat fegyveres rabló betört a Trgovaeska Banka helyiségébe, a feltört ajtókon át kivitték a pénzszekrényt, hogy a városon kívül felnyissák. Az utcán észrevette őket az éjjeli őr, mire az egyik rabló reárohant és borzalmas fejzeccsapással leütötte. A szerencsétlen ember fejét szinte a felismerhetlenségig szétroncsolta. Egy másik éjjeli őrt puskatűzzel fogadtak és a golyók az őrt, valamint a felváltást eszközöz őrtarancsnokot megölték. A rablógyilkosok ezután elmenekültek. A városon kívül egy hidőr észrevette őket és utánuk lövöldözött, de sikertelenül.

Rendkívüli kelengye-vételi alkalom!

Vászon, chiffon és lenvászon **maradékok** **50%-kal olcsóbban**

Kanizsa Lipót
divatruháza, Gyárváros.

— **Megszökött aradi devizőr.** Aradról jelentik: A város egyik ismert devizőrje, Schönbberger Miksa megszökött. Az eddigi megállapítások szerint chönberger mitegy két millió lei adósság hátrahagyásával mondott bucsut Aradnak. Valószínű, hogy még több hitelező is fog jelentkezni.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Wilhelm Valeria, Joo Mária, Kopecky Ágoston, Anochi János, Klein Amália. Meghaltak: Zsiga János 60, Michels József 52, Golga Erzsébet 4, Vizhányó István 25, Winkler Emanuel 63, özv. Korponay Róza 67, Lambrino Johanna 15, özv. Bain Zsófia 66, Gábor Anna 5 éves korban. Házasságot kötöttek: Biechtl Károly és Balan Erzsébet, Taneseu János és Murarescu Katalin, Tanciu János és Adám Paula.

Halló! Halló!

Olesó butorvásárlás
30% leszállított ár mellett komplett hálószoba 18000 leiert kapható

KUTTY REZSŐ-nél műasztalos, Hunyady-ut 16.

Művészet

A magyarság műsoros estélye

Temesvár, január 17.

Zsufolt terem előtt folyt le a Magyar Párt erzsébetvárosi tagozatának jótékonycélu műsoros estélye. A közönség körében ott volt a temesvári magyarság legtöbb vezető egyénisége. A műsor előtt Kubán Endre szerkesztő, aki az estén a konferan-szié tisztét töltötte be, üdvözölte a vendégeket. Az első szám a Glória dalegylet vegyes karának Levezeky György karnagy által vezényelt népdalegyvelege volt, amely igen nagy tetszést váltott ki a közönségből. Jeszenszky né-Kotzmuth Bab-szi következett aztán hatásonan elő-adott operettáriakkal és népdalok-kal. Baróti Józika frenetikus sí-kert aratott a Férjhez menjek? című kedvesen és találó hangon előadott monológgal. Bingert Pipi, a nagy-jövőjű fiatal temesvári táncművésznő, magyar szolótáncával nagy sikert aratott. A Magyar Dalárda két mű-kedvelője, Reichardt Alajos és Rosenzweig Jaksi egy pompás Kőváry-bohózatban olyan remekül játszott, hogy a közönség nem fogyott ki a nevetésből. Szegedi Rezső állandó derűség között énekelt aktuális temesvári kuplékat, melyeket táncal fejezett be. Kubán Rózi művészi eszen adta elő a Kőmives Kelemen című népdalját és megrikat-ta vele a közönség nagy részét. Movrin József bravurosán és ér-zéstelten énekelte Tolnay Béla pompás magyar dalait. Gyulay János dr. elszavalta Ábrányinak Ke-resem az Istent című költeményét, melynek mélyeséges érzéseit hatáso-san vette bele a hallgatókba. Amű-sort óriási tetszéssel fogadta és va-dott férfikara fejezte be. Külön-meg kell emlékezni Tolnay Béla zongoraművészről, aki az összes énekszámokat, a táncot és a melódrá-mát bravurosán kísérte a zongorán. A közönség a művészi nivóju mű-sort óriási tetszéssel fogadta és va-lamennyi szereplőnek viharosan tapsolt. A műsor után tánc következ-tett, amelynek csak reggel hat óra-kor volt vége.

A Rosé-kvartett hangversenye. A temesvári Zenebarátok Társaságának rendezésében január 27-én fogják meg-tartani a Rosé vonósnyégyes egyetlen temesvári hangversenyét. A Rosé vo-nósnyégyes már régi ismerőse a temes-vári közönségnek, ezúttal azonban olyan csemegével kedveskedik a kvar-tett Temesvárnak, amiben a legna-gyobb világvárosoknak is csak ritkán van részük. A műsor a következő: Schubert: Quartett, D-moll (Der Tod und das Mädchen). Ernst Toch: Quar-tette op. 38 (Auf den Namen bass). Schumann: Klavierkvintette Es-dúr (zongoránál Julius Herz). Jegyek Bá-nátnál.

Magyar származású festőművész emléke. Nürnberg városa a temetőjé-ben nyugó magyar származású Dürer Albert világhírű festőmű-vész emlékének szentelt az 1928-ik esztendő. A különböző ünnepek április hó 6-án kezdődnek és szeptem-ber hó végéig tartanak. Az ünne-péseket a Szent János-temetőben tar-tandó emlékezéssel kezdik meg. Dür-er műveiből kiállítás rendeznek, amely szeptember 30-ig marad nyitva. Azonkívül lesznek nagyszabású ün-nepek, amelyeken Dürer életéből való jeleneteket mutatnak be. A színház-ban diszeloadások lesznek. Az ünne-pésekre nemcsak Németországból, ha-nem a világ minden tájékáról várnak számos látogatót.

Közgazdaság

Megkezdődött a spekuláció a lei stabilizálási akciójával kapcsolatban

Bukarest, január 17.

Még mindig a külföldi kölesön foglal-koztatja a főváros pénzügyi és politi-kai köreit. Megirtuk, hogy a francia pénzesoport megbízásából Monett bankár tárgyal Bukarestben. Most a Cuvantul a francia bankár tárgyalá-saival kapcsolatban igen érdekesen vi-lágít rá arra, hogy a kölesön lekötésé-nek ideje még a legoptimistikusab-ban itélve is, még nagyon messzire van és Monett bukaresti tárgyalásai csak előzetes tapogatózások voltak. A miniszterelnök és Monett között allit-lag nézeteltérések merültek fel. Monett azon a nézetben volt, hogy a stabilizá-lás technikai keresztülvitelénél a leit azon a mai kurzuson kell stabilizálni. Ezzel szemben a miniszterelnök ra-gaszkodik ahhoz, hogy a lei négy

svájci arany centimesen stabilizáltas-sék.

A külföldi kölesöntárgyalásokkal és a lei közeli stabilizálásával egyidejű-leg felütötte fejét Bukarestben a spe-kuáció. A spekulációban vezetnek a nagybankok, amelyek kitűnő politikai összeköttetésekkel rendelkeznek. A nagybankok — tudva azt, hogy a sta-bilizálás minden valószínűség szerint a négy centimes aranyalapon történik, — sietve boyolítják le külföldi pénz-műveleteiket. Vigyázzon a kormány arra — írja a Cuvantul, — hogy ami Belgiumban, Olaszországban a valuta stabilizálását illetően nemzeti mun-kának volt nevezhető és az is volt Romániában ne legyen a spekulánsok és egyes bankemberek játéka és hir-telen meggazdagodási lehetősége.

A tűzifa vasúti szállítása. Bukarest-ből jelentik: A bukaresti kereskedé-mi és iparkamara közbenjárt az ál-lamvasutak vezérigazgatóságnál, hogy az új teheráru-tarifát életbeléptetésé-nél tekintsenek el a tűzifa szállítma-nyok viteldíjának felemelésétől. A tű-zifa közszükségleti cikk, ára amagy is magas — mondja a kamara — és a közérdekre való tekintettel engedé-lyezze a vezérigazgatóság a szállítást az 1927. év decemberben érvényben volt vasúti tarifa alapján. Valószínű, hogy a kérelmet kedvezően intézik el.

Szénstrájk fenyeget a cseh bányák-ban. Prágából jelentik: A csehszlovák barnaszén bányák nagy részét a mun-kabeszüntetés veszélye fenyegeti. A bányák szervezetei elhatározták, hogy

ez év február hó ötödikével felmond-ják a kollektív szerződést, ha a bányat-ulajdonosok az eddigi bért husz szá-zalékkal fel nem emelik. Ebben az esetben harmincezer munkás tenné le a szerszámot. A munkaadók semmi szín alatt nem hajlandók a husz szá-zalékos emelést megadni, mert azt in-dokolatlannak tartják. A kérdés kü-lönben erősen kiéleződött, mert már az összes szénbányaiüzemekben tanács-kozások folynak a munkaadók és a munkások között, sőt a népjóléti mi-niszteriumban is tanácskozások foly-nak. A kollektív szerződés felmondása gyors elhatározásra kell, hogy bírja a mértékadó köröket, mert megismé-lődhetik az öt év előtti állapot, ami-kor hét hétig tartott a szénstrájk.

Irodalom

Glasul Minoritatilor. Jakabffy Elemér dr.-nak ez a folyóirata román, francia és német nyelven közöl rend-kívül tanulságos cikkeket az európai nemzeti kisebbségek helyzetéről. Leg-ujabb számában különösen figyelem-re-méltóak Lukasziewicz Antal cik-ke arról, hogy miként bannak az egyes európai államokban a kisebb-ségekkel, továbbá Varidicus megállá-pítása a kisebbségi jogvédelemről és a világlapok szemléje az erdélyi za-vargásokkal kapcsolatban. Mad-dison eikke az esztországi nyelvkérdés-ről és kimerítő lapszemle egészíti ki az az értékes lap tartalmát.

Mulatság

Fehér rózsabál. A Magyar Nőegylet Fehér rózsabálja lesz az idei farsang szenzációja. A Tiszti Kaszinó nagy-terme fehér rózsákkal lesz díszítve és a levegő tele lesz rózsáillattal. A szin-padon a bál megnyitáskor rózsáalom-kép fog leperegni a nézők szeméi előtt. Rózsáalomkirályfi ébreszti fel a rózsáknak öltözött jótékonyági tündereket. Az álmokép után rózsá-ballet következik. A rendezőség, amely állandóan dolgozik a remeknek ígér-kező bál előkészítésén, minden rész-vevőt arra kér, hogy a bálra fehér rózsát tűzzön fel.

A Temesvári Magyar Dalárda mű-kedvelő gárdája február hó 4-én este 9 órakor az Ipari Munkaadók Szindi-kátusának Jenőhereg utca 20. szám alatti ujonnan épült hangversenyter-mében táncal egybekötött műsoros estélyt rendez. Az estélyen a műked-velőgárda legjelesebb tagjai műkö-dnek közre. Az estélyen három egyfel-vonásos bohózat kerül bemutatásra. Az előadók között szerepelnek: Faragó Erna, Kubán Rózi, Udicky Ljubica, Konlechner Gizike, Kesik Kamilla, Kakujai Aranka, Staias Dusan, Szegedy Rezső, Reichardt Alajos, Rosen-zweig Jaksi, Csátary Rezső és mások. Belépődíj ninesen. Az estélyre külön

meghívókat nem küldenek szét, a mű-kedvelő gárda szívesen lát az estélyen mindenkit, aki kulturális törekvései-ben gyönyörködni akar.

Az orvosbál. Aki az orvosbál rendező ségének munkájába betekintést nyer, aki az orvosklub telefonjának szaka datlan csilingelését hallja, nem lehet kétsége aziránt, hogy az ezidei orvos-bál a már megszokott szép sikereket is jóval fogja tulszárnyalni. Folytonos érdeklődések, meghívó iránti megkere-sések egészen mozgalmassá teszik az orvosok különben eléggé zártkörű klub-ját. Minden arra igényt tartó igyek-szik a minden körültekintés dacára el-maradt meghívóját megkapni, senki nem sértődik meg, a rendezőség előz-kenyen meentegetődik a mulasztás miatt. Ha még volnának reklamációk telefonon (14-50) vagy személyesen az Orvosklubban (Börze-utca, Olariu-ház) gyorsan elintézik.

Sport

A temesvári tavaszi futbalszezon. A temesvári futbalszakosztály teg-nap este ejtette meg a tavaszi szezonra az elsőosztályu csapatok mérkőzéséi-nek sorsolását. Az eredmény a köve-tkező: **Március 4:** Banatul—Rapid, Kadima—UDR, Politechnica—TMTE, Kinizsi—TAC. **Március 11:** Kadima—Banatul, Rapid—UDR, TAC—Politech-nica, Kinizsi—TMTE. **Március 18:** Ba-natul—UDR, Rapid—Kadima, TAC—TMTE, Kinizsi—Politechnica. **Március 25:** Banatul—TAC, Rapid—Kinizsi, Kadima—Politechnica, UDR—TMTE. **Április 1:** Banatul—Kinizsi, Rapid—TAC, Kadima—TMTE, UDR—Politech-nica. **Április 22:** Banatul—Politechnica, Rapid—TMTE, Kadima—TAC, UDR—Kinizsi. **Április 29:** Banatul—TMTE, Rapid—Politechnica, Kadima—Kinizsi, UDR—TAC. Az előálló csapatok bir-nak pályaválasztási joggal.

Apró hirdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rov-ban az utolsó előfizetési díjnyugta-mutatása ellenében január és febr-havában havonként egyszer díjmen-sen közölhetnek egy tiz szöig terj-apróhirdetést.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül mind-hétén egyszer tiz leíért közölhu-nek egy tiz szöig terjedő apróhirdet-ezen rovatban január és február ha-vban, az előfizetói nyugta felmutatá-ellenében.

A HIRDETÉSI DIJ mindenegy-esetben előre fizetendő.

ALLASKERESŐK részére egy apr-hirdetés ára husz lei.

A Déli Hírlap

8 sz. apróhirdetési szelvény.

Levelezés

Fiatal mernök, ki csupán négy hete tartó kodik Temesvárott, ismeretség hiján e-uton keresi kimondottan urino komoly meretségét. Leveleket kérek a kiadó „Mernök” jelégre. (2)

Alkalmasítás

Ügyvedői irodába kerestek egy férfi va-női alkalmazott, aki a bíróságoknál és hat-ságoknál eljárni tud, gépirásban járta román nyelvet bírja. ízetési igények me-jelölése mellett ajánlatok „Szorgalmas” jelégre a kiadóba küldendők. (17)

Vidékre keresek megbízható, rendes sz-kacsnot éves bizonyítványokkal. Címek kérek a kiadóba „Jó ízetés” jelégre. (26)

Dobozgyári gyakorlati munkások felve-tetnek. Jelentkezni lehet hétfőn regg Gyárváros, Gyáruddvar-u. 6/a.

Irodai munkaerő kezdő fizetéssel felvételi. Ajánlatok „Azonnalra” jelégre a kiadó-ban küldendők.

Allást keres

Perfekt könyvelő, kitűnően beszél román-önálló magyar, német levelező, írógépu-munkabér elszámolás, általános admin-isztratori teendőiben 20 éves tapasztalatokkal. sürgős elhelyezkedést keres, legszerényeb-ji etési igényekkel. Szíves érdeklődések a kiadóba „Szerény” jelégre kéretnek.

Perfekt román, magyar géplíró, ki ügy-vedői irodai jártassággal bír, azonnali be-lépésre állást keres. Címeket kérem a kiadó-ban leadni. (175)

Lakás

Modern 5-6 szobás lakást keresek a Belvá-rosban február 1-re. Címeket a kiadóba kérek „Modern lakás” jelégre. (203)

Csinosan butorozott szo át keres fiatal házaspár für őszoba és konyhabasznalattal. Címeket a kiadóba kérek „Február elseje” jelégre. (263)

Csinosan butorozott szobát fürdőszobahasznalattal a Belvárosban keresek azonnalra. Címeket a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Jókarban levő gyermekocsó jutányos áron eladó. Sárbu Constantin II, Arok-u. 3. (199)

Ujksodán kisebb családi ház eladó. Nyolc percnyre a villamos megállótól. Cím a ki-adóban. (198)

Szmyrna szövízőszék 2 m széles 4 és fél m hosszú szövízőnek, hozzátartozó szer-zéssel 2 és fél kg felvetővel eladó. Cím a kiadóban. (187)

Antik fotoleket, fénykepezőgépet megvételre keresek. Leveleket „Zeiss” jelégre a ki-adóba kérek. (204)

Antik íróasztal széket magas támlával és egy antik könyvszekerényt megvételre ke-resek. Címeket ármegjelöléssel a kiadóba „Antik” jelégre kérek. (234)

Egy jókarban levő hinto, kocsis liberia, kifogástalan homokfutó, két ló teljes fel-szerelése, egy női és férfi nyereg igen jutányosan eladó. Címeket a kiadóba „A kalmi vétel” jelégre kérek. (243)

Különféle

Géphímzőnő munkát vállal. Barthné, József-város, Pálya-ut 4. sz. II. em. a. 7. (137)

Jeimez, bálí és utcai ruhákat készít gya-korított belvárosi varró 300 leitől. Cím a kiadóban. (192)

Lőszerszámok, ostorok állandó raktára Elki szij- és ostorkészítőnél. (Sörgyár-szal szemben.)

Déli Hírlap

1928 JANUAR 18

LEGUJABB

IV. ÉVF. 14. SZÁM

A PARLAMENT MEGKEZDI MŰKÖDÉSÉT. Bukarestből jelentik: A parlament legközelebbi ülészaka január hó huszonötödikén feltétlenül megkezdődik. A megnyitás előtt a kormány párt értekezletet tart. Ugyancsak értekezletet hív össze a nemzeti paraszpárt parlamenti csoportja is, hogy megállapítsa az egyes törvényjavaslatokkal szemben követendő magatartását és a párt parlamenti taktikáját.

JORGA LEGÁLIS ELLENFÉL AKAR LENNI. Bukarestből jelentik: A Jorga-párt elhatározta, hogy január hó huszonkettedikén az országban több helyen népgyűlést tart. Jorga a kormány legális ellenfele akar lenni és mint ilyen a kölesön ellen való akció beszüntetését kívánja.

A BOLGÁR ALATTVALÓK VAGYONÁNAK ZÁR ALÓL VALÓ FELOLDÁSA. Bukarestből jelentik: Hivatalos körök szerint a romániai bolgár alattvalók vagyonának zár alól való felmentése ügyében a legközelebbi napokban a két állam között megegyezés várható. Bulgária feltétele, amely szerint háromszázhusz millió kártérítés fizetendő három részletben, a megegyezés alapját képezheti.

BUKÁS ELŐTT A JUGOSZLÁV KORMÁNY. Belgrádból jelentik: A lapok szerint a jugoszláv kormány helyzete rendkívül súlyos. A demokratapárt kongresszusán olyan beszédek hangzottak el, melyek után bizonyosra veszik, hogy a demokratapárti miniszterek kilépnek a kormányból. Ebben az esetben a Vukiesevics-kormány bukása elkerülhetetlen.

NAGYARÁNYU LŐSZERCSEMPÉSZÉS. Párisból jelentik: Dual-megyei tűzérési felügyelőjéhez feljelentés érkezett, hogy a megye területén rendszeresen összeszedik a háborúból visszamaradt lőszeret és azt Angliába szállítják. A feljelentés alapján a tűzérési felügyelő egy angol cég boulognei raktárhelyiségében házkutatást tartott, ahol rengeteg fel nem robbant gránátot találtak. Valószínű, hogy nagyarányú csempészetéről van szó, melyet az angol cég évek óta folytatott. A csempészés által a francia államot mintegy nyolcvan millió franknyi károsodás érte.

AMERIKA LEGUJABB ÁLLAMPOLGÁRAI. Washingtonból jelentik: A munkaügyi minisztérium honosítási osztálya jelentést tett közé, mely szerint a múlt évben 199.804 külföldi kapta meg az amerikai állampolgárságot. Ezek egy ötöde olasz. A többiek között van 5048 magyar és csak 1123 francia.

Kisiklott

a nyílt pályán a kolozsvári gyorsvonal három kocsija egy mély szakadék előtt

Kolozsvár, január 17.

A vasuti balesetek száma egy könnyen végzetessé válható szerencsétlenséggel gyarapodott. Vasárnap este hét órakor a Nagyváradról Kolozsvár felé haladó gyorsvonal két utolsó személyszállító kocsija és az étkezőkocsi nyílt pályán kisiklott. Brátka-község határában történt a vasuti kocsik kisiklása. Sem a vonat vezetőjének, sem pedig a kalauzoknak nem tűnt fel a robbogó szerelvény rendellenes zakatolása úgy, hogy a mozdony körülbelül egy kilométernyi hosszú uton magával vonszolta a kisiklott kocsikat, amelyeknek utasai ilyenformán a legnagyobb veszedelembé kerültek. A szerencsés véletlennek volt köszönhető, hogy a három "kisiklott kocsik" végül is felfordult és pedig öt méterrel egy kezdődő mély szakadék előtt. Ha a kisiklás ezen meredek felett kö-

vetkezett volna be, úgy a nagyarányú katasztrófa elkerülhetetlen lett volna, mert a sínekről lekerült kocsik feltétlenül a mélységbe zuhantak volna. Amikor a három utolsó kocsik felborult, az összekötő láncok elszakadtak és így a kisiklott kocsik a felborulás pillanatában már nem ránthatták magukkal az előző kocsikat. Amikor a kisiklás megtörtént, az étkezőkocsiban tizennégy, a személykocsiban pedig tizennyolc utas foglalt helyet. Ezek a felborulás következtében kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek, de súlyosabb baja egyiknek sem történt. A vonat a nyílt pályán megállt és a bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a kisiklást a vasuti kocsik kerekeinek tulságos kikopása okozta. A vizsgálat meg fogja állapítani azt is, hogy ezért a felelősség kit terhel.

Balkán a balkániaké

Jugoszlávia egyedül is hajlandó ezt az elvet megvédelmezni

Belgrád, január 16.

A demokratapárt tegnap Belgrádban nagygyűlést tartott, amelyen Marinkovics külügyminiszter feltűnést keltő beszédet mondott. A beszédben a Népszövetséggel foglalkozott és a balkáni problémával. Bizonyos, hogy Marinkovics nyilatkozata nemcsak Jugoszlávia politikai köréit,

hanem az összes államok, ezek között elsősorban a balkáni államok, diplomáciáját foglalkoztatni fogja. Hígyünk a Népszövetség jövőjében — mondotta Marinkovics — és tegyük meg mindent, ami erőnkől kitelik, hogy ezen intézmény fegyveres bonyodalmak fölmerülése esetén diadalmasodjék. A gondolat még nem való-

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3:20 Párisban 15:70

Temesvári magánárfolyamok 1928 január 17-én reggel:

Angol font: 790:5) 791—791—, dollár: 161:75—162—161:50, dinár: 2:86 külföldi, 2:81 belföldi, 2:81 effect, hollandi forint: 65:10 65:20—65:20, francia frank: 6:38—6:40—6:40, olasz lira: 8:58—8:60—8:60, cseh korona: 4:80—4:81—4:71, német márka: 38:70—38:75—38:80, osztrák schilling: 22:85—22:88—23, magyar pengő: 28:35—28:40—28:50, svájci frank: 31:25—31:28—31:40.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományos cég árai.)

Buza 820, rozs 680, takarmányárpa 650, sörárpa 710, tengeri 560, tengeri februárra és márciusra 590, zab 650, bab 700, burgonya 2,40, korpa 5,40 lei. Irányzat barátságos.

sult meg teljesen. A béke érdekében tiszteletben kell tartanunk és meg kell óvnunk mindazon biztosítékokat, melyeket a Népszövetség a béke megőrzése érdekében nyújt. Együtt kell működnünk barátainkkal és mindazokkal, akik a dolgok mostani rendjének a fentartását és a szociális békét akarják. Én is aláírom és magamévá teszem azt az elvet, hogy a Balkán a balkániaké. Ez nem jelenti azt, hogy mi elsőbbséget vagy hegemoniát akarunk a Balkánon, mert mi az igaz testvériséget kívánjuk. Ezt az elvet hajlandók vagyunk megvédelmezni még akkor is, ha az összes többi balkáni államok cserben is hagynának. A mi népünk ezt az elvet évszázadokon keresztül védelmezte anélkül, hogy bármikor is idegenekkel szövetségbe volt valamely balkán nemzet ellen. Szívesen tesszük ezt meg a jövőben is a többi balkáni néppel együtt, de ha kell nélkülük is.

Apokrif

távíráttal meg akarták téveszteni Arad város tanácsát

Arad, január 16.

J u a n a s Vazul, az aradi tudóbeteg kórház gondnoka ellen különféle szabálytalanságok miatt már hetek előtt eljárás indult meg, melynek alapján a város január elsején Juanast állásától felfüggesztette. Néhány nappal a felfüggesztés megtörténte után a belügyminisztériumtól távirat érkezett Aradra, amely felszólítja a várost, hogy Juanast azonnal helyezze vissza állásába. A távirat szerint a miniszter a további vizsgálat lefolytatásával P e t e r Julian belügyi vezérfelügyelőt bizta meg. A Bánságban tartózkodó és Tegutóbb Temesváron is vizsgálatot folytatott P e t e r Julian vezérfelügyelő tegnap Aradra érkezett és az illetékes körök előtt kijelentette, hogy sem neki, sem pedig a belügyminisztériumnak nincsen tudomása arról, mintha Juanast gondnoki állásába visszahelyezték volna és hogy a vizsgálat lefolytatásával nyert volna megbízatást. Ilyen körülmények között valószínűnek látszik az a feltevés, hogy a belügyminisztérium említett sürgönye apokrif volt.

MERÉNYLET KÉSZÜLT AZ UNIO ELNÖKE ELLEN. Newyorkból jelentik: Havannai tudósítás szerint a rendőrség letartóztatott két orosz, akik Mexikóból jöttek és alapos a gyanu ellenük, hogy Coolidge, az Egyesült Államok elnöke ellen merényletet szándékoztak elkövetni. Coolidge ugyanis Havannába utazott a nagy panamerikai kongresszus megnyitó ünnepségére.

A likvidálás alatt levő üzletünkben még raktáron levő árut áruszállítás folytán még tetemesen olcsóbban árusítjuk el.

Klein és Naftaly

Timișoara, Józsefváros

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

HELICON-nyomda, Timișoara